

Republika Hrvatska
Županijski sud u Velikoj Gorici
Ulica Hrvatske bratske zajednice 1

Poslovni broj 21 GŽ-1105/2022-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Velikoj Gorici, sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca, Nikole Ramušćaka predsjednika vijeća, Branke Križanić suca izvjestitelja i Vesne Težak Škrbina članice vijeća, u parničnom predmetu tužitelja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, OIB: 84397956623, Mihanovićeva 3, Zagreb, kojeg zastupa punomoćnik po zaposlenju Ana Varga, diplomirana pravnica, protiv tuženika Croatia osiguranje d.d., OIB: 26187994862, Ulica Vatroslava Jagića 33, Zagreb, kojeg zastupa punomoćnica po zaposlenju Marina Zelić, diplomirana pravnica, radi isplate, odlučujući o žalbi tužitelja protiv presude Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj P-2320/2021-14 od 23. kolovoza 2022., u sjednici vijeća održanoj 29. studenog 2023.,

p r e s u d i o j e

I. Odbija se žalba tužitelja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje kao djelomično neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj P-2320/2021-14 od 23. kolovoza 2022. u dijelu kojem je odbijen tužbeni zahtjev za isplatu zatezne kamate na iznos od 2.141,81 eura/16.137,45 kuna za razdoblje od 10. siječnja 2021. do 14. siječnja 2021.

II. Uvažava se žalba tužitelja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje kao djelomično osnovana, preinačuje presuda Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj P-2320/2021-14 od 23. kolovoza 2022. u dijelu kojem je odbijen kao neosnovan tužbeni zahtjev da se naloži tuženiku Croatia osiguranje d.d. isplatiti tužitelju Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje na ime naknade štete iznos od 16.137,45 kuna, uz pripadajuću zateznu kamatu koja teče od 15. siječnja 2021. pa do isplate te se sudi:

Nalaže se tuženiku Croatia osiguranje d.d., OIB: 26187994862, Ulica Vatroslava Jagića 33, Zagreb, da tužitelju Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, OIB: 84397956623, Mihanovićeva 3, Zagreb, isplati na ime naknade štete iznos od 2.141,81 eura/16.137,45 kuna¹, sa zateznom kamatom tekućom od 15. siječnja 2021. pa do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje

¹ Fiksni tečaj konverzije 7,53450

prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a za razdoblje od 1. siječnja 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Prvostupanjskom presudom odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev da se naloži tuženiku Croatia osiguranje d.d. isplatiti tužitelju Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje na ime naknade štete iznos od 16.137,45 kuna, uz pripadajuću zateznu kamatu koja teče od 10. siječnja 2021. pa do isplate, u roku od 15 dana.

2. Protiv tog rješenja žali se tužitelj zbog pogrešne primjene materijalnog prava i zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka. U bitnom navodi da je pogrešno tumačenje suda prvog stupnja da se u konkretnom slučaju primjenjuju odredbe Zakona o obveznim osiguranjima u prometu, već da se imaju primijeniti odredbe Zakona o mirovinskim osiguranjima, čije odredbe predstavljaju poseban/specijalan propis kojim je uređena materija naknade štete koju tužitelj trpi isplatom mirovine svojim osiguranicima, kao i način obračuna visine štete. Predlaže da sud drugog stupnja preinači presudu na način da usvoji tužbeni zahtjev, podredno predlaže ukinuti presudu i predmet vratiti sudu prvog stupnja na ponovan postupak.

3. Žalba je osnovana.

4. Ispitujući prvostupanjsku presudu u okviru žalbenih navoda tužitelja, kao i po službenoj dužnosti, u smislu odredbe čl. 365. st. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22 – dalje: ZPP), ovaj drugostupanjski sud nije našao da bi sud prvog stupnja počinio bilo koju povredu odredaba parničnog postupka na koju pazi po službenoj dužnosti, a niti žalitelj konkretno navodi koje bi to bitne povrede sud prvog stupnja počinio.

5. Međutim, osnovan je žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

6. Predmetom ovog postupka je zahtjev tužitelja za naknadu štete nastale isplatom invalidske mirovine za razdoblje od 1. siječnja 2019. do 30. studenog 2020. osiguraniku tužitelja Željki Cindrić, u visini od 16.137,45 kuna.

7. Pobijanom prvostupanjskom presudom odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja, s obrazloženjem da je prema stavu Vrhovnog suda Republike Hrvatske za ocjenu ne(osnovanosti) tužbenog zahtjeva za povrat iznosa na ime isplaćenih iznosa na ime invalidske mirovine mjerodavan Zakon o obveznim osiguranjima u prometu, koji je bio na snazi u utuženom razdoblju. Kako tužitelj na okolnost sporne visine štete nije predložio dokaz radi utvrđenja postoji li stvarna šteta u visini razmjernog iznosa mirovine, odnosno postoji li razlika između iznosa invalidske mirovine koja se isplaćuju i iznosa koji bi bili isplaćeni kada bi razlog isplate bila ozljeda na radu, odnosno nije dokazao visinu štete s osnove isplaćene invalidske mirovine za utuženo razdoblje isplate od 1. siječnja 2019. do 30. studenoga 2020., sud prvog stupnja je odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan.

8. Prvostupanjski sud je nakon provedenog postupka utvrdio sljedeće bitne činjenice:

- da nije sporno da je osiguranik tužitelja Željka Cindrić zadobila ozljede u štetnom događaju 11. siječnja 2005.
- da nije sporno da je rješenjem tužitelja od 4. prosinca 2008. osiguraniku tužitelja priznato pravo na invalidsku mirovinu, kod koje je zbog ozljede na radu (50 %) te bolesti (50 %) nastala profesionalna nesposobnost za rad
- da je sporna uzročno posljedična veza između štetnog događaja i ozljede na radu za koju je utvrđena odgovornost tuženika i ostvarenje prava osiguranika tužitelja na invalidsku mirovinu u omjeru 50% zbog ozljede na radu u štetnom događaju te odgovornost tuženika za naknadu štete u visini od 16.137,45 kuna
- da tužitelj na okolnost sporne visine štete nije predložio dokaz radi utvrđenja postoji li stvarna šteta u visini razmjernog iznosa mirovine

9. U svrhu dokazivanja osnovanosti i visine tužbenog zahtjeva i postojanja uzročno-posljedične veze, tužitelj je uz tužbu dostavio dokumentaciju iz upravnog postupka i to rješenje kojim je njegovoj osiguranici Željki Cindrić priznato pravo na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad od 4. prosinca 2008. i to zbog ozljede na radu 50% i bolesti 50%, nalaz i mišljenje vještaka o invalidnosti od 18. srpnja 2007., mišljenje stručnog povjerenstva za reviziju nalaza i mišljenja o invalidnosti od 13. rujna 2007. te nalaz i mišljenje vještaka o invalidnosti od 10. listopada 2007. Također, dostavljen je i Zapisnik o očevidu od 11. siječnja 2005., prijava o ozljedi na radu, obračun isplata na teret Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, podatke o doznačenim mirovinskim primanjima od 26. ožujka 2021. te zahtjev za naknadu štete od 21. prosinca 2020. s pripadajućom dostavnicom.

10. Tuženik je tijekom postupka osporavao uzročno-posljedičnu vezu između štetnog događaja koji je nastao 11. siječnja 2005. i odlaska osiguranice tužitelja u invalidsku mirovinu koja je određena rješenjem od 4. prosinca 2008. te kao dokaz dostavlja presliku nalaza i mišljenja vještaka specijalista medicine rada dr. Astrid Bokulić sačinjenog u postupku poslovni broj Pn-2043/14 i presliku nalaza i mišljenje vještaka specijalista medicine rada dr. Veronike Laušin sačinjenog u postupku poslovni broj P-1189/2017.

11. Točno je da je u više odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske izraženo pravno stajalište da se na potraživanje tužitelja prema osiguratelju štetnika ima primijeniti propis koji je bio na snazi u vrijeme nastanka štete Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, odnosno u vrijeme kada je izdatak učinjen. Međutim, u konkretnom slučaju je sporno po kojem propisu tužitelj ima pravo potraživati štetu, odnosno je li tuženik u obvezi tužitelju naknaditi štetu nastalu isplatama invalidske mirovine zbog ozljede zadobivene u štetnom događaju, u razmjernom dijelu isplaćenog iznosa mirovine na način kako je to propisano čl. 27. Zakona o obveznim osiguranjima u prometu ("Narodne novine", broj 151/05, 36/09, 75/09, 76/13 i 152/14 - dalje: ZOOP), odnosno nastalu štetu u punom iznosu isplaćene mirovine prema čl. 161. Zakona o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine", broj 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18 i 102/19, dalje: ZMO).

12. Prema pravnom stavu suda prvog stupnja, za postojanje, opseg i visinu tuženikove obveze, mjerodavne su odredbe čl. 27. st. 1. ZOOP-a. Međutim, pravni pristup suda prvog stupnja ovaj sud ocjenjuje pogrešnim.

13. Prema stavu ovog suda, mjerodavni je zakon u ovom slučaju ZMO jer taj zakon, između ostalog, regulira pitanje naknade štete za novčana davanja koja tužitelj isplaćuje na teret mirovinskog osiguranja, a koja davanja su posljedica štete koju je prouzročio osiguranik društva za osiguranje. Sukladno čl. 1046. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18 – dalje: ZOO) šteta je umanjeње nečije imovine (obična šteta, sprječavanje njezina povećanja (izmakla korist) i povreda prava osobnosti (neimovinska šteta).

13.1. U konkretnom slučaju riječ je o izdacima kojima se umanjuje imovina tužitelja zbog uzroka za koji je odgovoran osiguranik tuženika, odnosno tuženik, kao njegov osiguratelj. Stoga, stvarnu štetu, prema ocjeni ovog suda, predstavlja upravo onaj iznos koji tužitelj isplaćuje svom osiguraniku zbog uzroka za koji je odgovoran tuženik, kao osiguratelj, kako je to propisano čl. 161. do 165. ZMO-a. Osim toga, čl. 27. st. 1. ZOOP-a propisano je da je društvo za osiguranje obvezno zavodima koji obavljaju poslove zdravstvenoga, mirovinskog ili invalidskog osiguranja nadoknaditi stvarnu štetu u okviru odgovornosti svoga osiguranika i u granicama obveza preuzetih ugovorom o osiguranju. Za ocjenu o tome što je "stvarna šteta" koju tužitelj trpi, treba uzeti u obzir i odredbu čl. 87. st. 1. toč. 9. ZMO-a, kojem je, između ostalog propisano da mirovinski faktor za invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti iznosi 1,0. Dakle, iz sadržaja navedene odredbe proizlazi da mirovinski faktor, kada je riječ o potpunom gubitku radne sposobnosti, uopće nije vezan uz uzrok gubitka radne sposobnosti. Posljedično tome, ne postoji razlika između invalidske mirovine koja se osiguraniku isplaćuje zbog potpunog gubitka radne sposobnosti koji je nastao zbog bolesti ili ozljede izvan rada s jedne strane i invalidske mirovine koja bi bila utvrđena u slučaju ozljede na radu, s druge strane, kako je to propisano čl. 27. ZMO-a.

13.2. Navedeno znači da je čl. 27. st. 3. ZOOP-a faktički otklonjena odgovornost osiguratelja za štetu zavodima koji obavljaju poslove zdravstvenog, mirovinskog ili invalidskog osiguranja u svim slučajevima kada je kod njihova osiguranika došlo do potpunog gubitka radne sposobnosti, neovisno o tome što je taj gubitak radne sposobnosti izravna posljedica štete koju je zavodu dužno naknaditi društvo za osiguranje.

13.3. Što se tiče primjene propisa po kojem tužitelj ima pravo potraživati štetu u konkretnom slučaju, također treba reći da prema ocjeni ovog suda, ZOOP i ZMO nisu zakoni koji su u odnosu generalnog i specijalnog zakona, već se radi o međusobno konkurirajućim propisima, koji različito reguliraju isto pitanje. Stoga, zadaća je suda u pogledu učinka koji te norme stvaraju u svojem međuodnosu, ovu situaciju protumačiti na način koji će dovesti do rješenja predmetnog spora. Slijedom navedenog, zaključak je ovoga suda da je tuženik obavezan tužitelju naknaditi stvarnu štetu u punom iznosu sukladno čl. 161. st. 1. i 2. ZMO-a.

14. Tužitelj je dostavljenim ispravama i to pravomoćnim rješenjem donesenim u upravnom postupku, dokazao činjenične navode na kojima temelji tužbeni zahtjev, odnosno dokazao je da je njegovoj osiguranici pravo na invalidsku mirovinu priznato

zbog profesionalne nesposobnosti za rad nastale zbog ozljede na radu 50% i bolesti 50%. Tuženik je u postupku osporio uzročno-posljedičnu vezu između štetnog događaja i ozljede na radu za koju je utvrđena odgovornost tuženika i ostvarenje prava osiguranika tužitelja na invalidsku mirovinu u omjeru 50% zbog ozljede na radu, međutim za svoju tvrdnju nije predložio izvođenje odgovarajućih dokaza. Naime, kada je u drugoj parnici odlučeno o odgovornosti tuženika samo na razini prethodnog pitanja, bez obzira što je u toj parnici uzročna veza utvrđena na temelju izvedenog vještačenja, sud tom odlukom nije vezan u novoj parnici, neovisno o tome što u njoj tužitelj postavlja zahtjev u vezi istog štetnog događaja i od tuženika zahtijeva isplata po osnovi regresnog zahtjeva tužitelja radi isplaćenog iznosa invalidske mirovine. Ocjena suda u pogledu uzročne veze vezala je samo sud u postupku u kojem je donesena odluka o odgovornosti tuženika za naknadu štete osiguraniku tužitelja i ona ima pravni učinak samo u postupku u kojem je o njoj odlučeno, a nema ni značaj presuđene stvari, budući da pitanje ocjene uzročne veze nije uneseno u izreku, već je sadržano samo u obrazloženju (čl. 333. ZPP-a). Tužitelj se u podnesku od 10. svibnja 2021. te na ročištu održanom 27. listopada 2021. izričito protivio korištenju dokaza iz predmeta poslovni broj Pn-2043/14 i poslovni broj P-1189/17, a tuženik je odustao od prijedloga da se provede vještačenje po vještaku medicine rada radi utvrđenja sporne činjenice, odnosno u kojem je omjeru ozljeda iz štetnog događaja utjecala na odlazak u invalidsku mirovinu, pa je sud primjenom pravila o teretu dokazivanja utvrdio da je tužbeni zahtjev osnovan.

15. Također, dostavljenim obračunom isplata koje je izvršio svojoj osiguranici, tužitelj je dokazao visinu predmetne tražbine. Naime, prema odredbama ZMO-a tužitelj je javna ustanova koja se skrbi o ostvarivanju mirovinskih i invalidskih prava zaposlenika, poljoprivrednika, obrtnika i drugih osiguranih osoba te u postupku rješavanja o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja ima javne ovlasti te primjenjuje odredbe Zakona o općem upravnom postupku ("Narodne novine", broj 47/09 i 110/21), konkretno čl. 7. st. 2. Zakona. Ostvarivanje mirovinskih i invalidskih prava osiguranika uključuje utvrđivanje određenih individualnih prava osiguranika, ali i isplatu novčanih iznosa koja temeljem priznatih mirovinskih ili invalidskih prava pripadaju tim osiguranicima, pa kada Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje izda potvrdu (obračun) o mirovinama isplaćenim svom osiguraniku, onda je izdao ispravu o činjenicama u vezi s poslovima koje obavlja na temelju javnog ovlaštenja, pa takva potvrda (obračun) ima značenje javne isprave koja dokazuje istinitost onoga što se u njoj navodi odnosno potvrđuje (tako i Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci Rev-x 827/15-2 od 7. veljače 2017. te odluci Revt 139/16-2 od 15. veljače 2017.). Slijedom navedenog, tužiteljev obračun mirovine ima dokaznu snagu javne isprave u smislu odredbe čl. 230. st. 1. ZPP-a, a tuženik nije predlagao dokaze kojima bi dokazivao da su u javnoj ispravi neistinite utvrđene činjenice ili da je isprava nepropisno sastavljena (čl. 230. st. 3. ZPP-a).

16. Dakle, zbog pogrešnog pravnog pristupa suda prvog stupnja, pogrešan je zaključak suda prvog stupnja da tužitelj nije dokazao osnovanost i visinu svoje tražbine. Naprotiv, dostavljenim ispravama tužitelj je dokazao da je štetni događaj, u kojem je osiguranica tužitelja zadobila ozljede, prouzročio u omjeru od 50 % njezinu profesionalnu nesposobnost za rad, odnosno njezin odlazak u invalidsku mirovinu te da postoji uzročno-posljedična veza između predmetnog štetnog događaja i njezina umirovljenja.

17. Zbog svega navedenog, trebalo je na temelju odredbe čl. 373.a st. 1. toč. 2. ZPP-a preinačiti pobijanu prvostupanjsku presudu i odlučiti kao u točki II. izreke ove drugostupanjske presude.

18. Sukladno odredbi čl. 165. st. 3. ZMO-u na svotu potraživanja naknade štete Zavod ima pravo na zateznu kamatu u visini određenoj zakonom koja teče od prvog idućeg dana nakon isteka roka od 15 dana od dana dostave poziva odgovornoj osobi da naknadi štetu. Iz dostavnice priložene uz tužbu proizlazi da je zahtjev za naknadu štete tuženiku dostavljen 31. prosinca 2020., slijedom čega tužitelj ima pravo na zateznu kamatu, sukladno prethodno citiranoj odredbi Zakona, od 15. siječnja 2021. pa nadalje. Slijedom navedenog, sukladno čl. 368. st. 1. ZPP-a odbijena je žalba tužitelja kao djelomično neosnovana u dijelu tužbenog zahtjeva kojim tužitelj potražuje zateznu kamatu na iznos od 2.141,81 eura/16.137,45 kuna za razdoblje od 10. siječnja 2021. do 14. siječnja 2021. (točka I. izreke ove drugostupanjske presude), dok je u preostalom dijelu usvojena žalba tužitelja (točka II. izreke ove drugostupanjske presude).

U Velikoj Gorici 29. studenog 2023.

Predsjednik vijeća

Nikola Ramušćak

Broj zapisa: **9-30860-6ce09**

Kontrolni broj: **08a01-b894e-7e377**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=Nikola Ramušćak, O=ŽUPANIJSKI SUD U VELIKOJ GORICI, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Županijski sud u Velikoj Gorici** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.